

2024
PHLMAC102
Western Epistemology
Marks : 80
Time: 3 hours

(The figures in the margin indicate full marks for the question)

Answer the following questions:

1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

1. What is the highest form of knowledge, according to Plato?
প্লেটোৰ মতে জ্ঞানৰ সৰ্বোচ্চ ৰূপটো কি?
2. "Treating equals equally and unequal unequally"- Who spelled this view?
"সমানক সমান আৰু অসমানভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা"- এই মন্তব্য কোনে কৰিছিল?
3. Give an example of the Phrase "Knowing how".
"কেনেকৈ জনা" বাক্যাংশটোৰ উদাহৰণ দিয়া।
4. "The concept of Mind"-Who authored this book?
"মনৰ ধাৰণা"-এই গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?
5. Name of the philosopher who is associated with JTB definition of knowledge.
জ্ঞানৰ JTB সংজ্ঞাৰ সৈতে জড়িত দাৰ্শনিকৰ নাম।
6. Which theory of truth is supported by the idealist philosophers?
আদৰ্শবাদী দাৰ্শনিকসকলে সত্যৰ কোনটো তত্ত্বৰ সমৰ্থন কৰে?
7. Give an example of self-evidently true proposition.
স্বতঃস্ফূৰ্তভাৱে সত্য প্ৰস্তাৱৰ উদাহৰণ দিয়া।
8. "There is no ideas without impressions"- who said?
"ছাপ অবিহনে কোনো ধাৰণা নাথাকে"- কোনে কৈছিল?
9. Give an example of synthetic proposition.
কৃত্ৰিম প্ৰস্তাৱৰ উদাহৰণ দিয়া।
10. Which theory of truth is associated with Nyaya epistemology?
সত্যৰ কোনটো তত্ত্ব ন্যায় জ্ঞানতত্ত্বৰ লগত জড়িত?

Write short notes of the following: (Any Five)

6×5=30

তলৰ যিকোনো পাঁচটাৰ চমুটোকৰা লিখা :

11. Conjectural Knowledge
কল্পনামূলক জ্ঞান
12. Hypothetical Knowledge
কাল্পনিক জ্ঞান
13. Knowledge & opinion
জ্ঞান আৰু মতামত
14. Nature of Knowledge

জ্ঞানৰ প্ৰকৃতি

15. Meaning and truth

অৰ্থ আৰু সত্য

16. Necessary and contingent truth

প্ৰয়োজনীয় আৰু আকস্মিক সত্য

17. Analytic and synthetic judgement.

বিশ্লেষণাত্মক আৰু কৃত্ৰিম বিচাৰ।

Answer any four of the following questions:

10×4=40

তলৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ কৰা :

18. Critically examine the Plato's theory of knowledge.

প্লেটোৰ জ্ঞান তত্ত্ব সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰা।

19. How does Edmund Gettier challenge the A J Ayer's well known definition of Knowledge? Explain with suitable examples.

এডমাণ্ড গেটিয়ে এ জে আয়াৰৰ জ্ঞানৰ সুপৰিচিত সংজ্ঞাক কেনেকৈ প্ৰত্যাহ্বান জনাইছে? উপযুক্ত উদাহৰণেৰে বুজাই দিয়া।

20. "A proposition is true if it corresponds with the actual state-of-affairs"-Explain this statement with reference to the correspondence theory of truth.

“এটা প্ৰস্তাৱ সত্য যদিহে ই প্ৰকৃত অৱস্থাৰ সৈতে মিল খায়”-সত্যৰ মিল তত্ত্বৰ উল্লেখ কৰি এই কথাষাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

21. Is synthetic apriori judgement possible? Explain and examine with reference to Kant.

Synthetic Apriori বিচাৰ সম্ভৱনে? কান্টৰ উল্লেখ কৰি ব্যাখ্যা আৰু পৰীক্ষা কৰা।

22. Explain the distinction between 'Knowing how' and 'Knowing that'?

‘কেনেকৈ জনা’ আৰু ‘সেইটো জনা’ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা?

23. Critically explain the Coherence theory of truth.

সত্যৰ Coherence তত্ত্বৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা।

2024
PHLMAC103
Philosophy of Culture : Indian
Marks : 80
Time: 3 hours

(The figures in the margin indicate full marks for the question)

Answer the following questions:

1×10=10

1. What are the two aspects of culture ? সংস্কৃতিৰ দুটা দিশ কি ?
2. What is Philosophy of Culture ? সংস্কৃতি দৰ্শন কি ?
3. What is Rna ? ঋণ কি ?
4. Which of the following statement is true ? তলৰ কোনটো কথা সত্য ?
a) The Bhagavad Gita beleievs in renunciation of action. ভাগৱতে কৰ্ম পৰিত্যাগত বিশ্বাস কৰে ।
b) The Bhagavad Gita believes in renunciation in action. ভাগৱতে কৰ্মত ত্যাগত বিশ্বাস কৰে ।
5. Does Indian Culture believe in a cosmic order ?
ভাৰতীয় সংস্কৃতিয়ে মহাজাগতিক শৃংখলাত বিশ্বাস কৰেনে ?
6. What is the literal meaning of 'Dharma' in Indian Philosophy ?
ভাৰতীয় দৰ্শনত 'ধৰ্ম' ৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?
7. At which stage of life does a man renounces all worldly pursuits ?
জীৱনৰ কোনটো পৰ্যায়ত মনুহে সকলো লৌকিক সাধনা ত্যাগ কৰে ।
8. Who is known as the "Maryadapurusottama" ?
'মৰ্যাদাপুৰুষোত্তম' বুলি কাক জনা যায় ।
9. What do you understand by Varna ? বৰ্ণ কি ?
10. "Jaisamhita" is the popular name of which Indian epic ? 'জয়সংহিতা' কোন মহাকাব্যৰ জনপ্ৰিয় নাম ?

Write short notes of the following: (Any Five)

6×5=30

11. Write four ethical values of Indian Culture. ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ চাৰিটা নৈতিক মূল্যবোধৰ বিষয়ে লিখা ।
12. "Culture exists, when society exists"- explain this statement. 'সংস্কৃতিৰ অস্তিত্ব থাকে, যেতিয়া সমাজৰ অস্তিত্ব থাকে'- এই কথাষাৰ ব্যাখ্যা কৰা
13. Civilization is the highest phase of culture. সভ্যতা হৈছে সংস্কৃতিৰ সৰ্বোচ্চ পৰ্যায়

14. Concept of unity in diversity in Indian culture

ভাৰতীয় সংস্কৃতিত বৈচিত্ৰত ঐক্যৰ ধাৰণা

15. Distinction between varna dharma and ashrama dharma

বৰ্ণ ধৰ্ম আৰু আশ্ৰম ধৰ্মৰ মাজত পাৰ্থক্য

16. Ethics of Mahabharata

মহাভাৰতত নৈতিকতা

17. The role of Sita as an Ideal Women of Ramayana

ৰামায়ণত আদৰ্শ নাৰী হিচাপে সীতাৰ ভূমিকা

Answer the following questions: (Any Four)

10×4=40

18. Distinguish between culture and civilization.

সংস্কৃতি আৰু সভ্যতাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য কৰা।

19. What is Culture ? Explain the nature and characteristics of Culture.

সংস্কৃতি কি ? সংস্কৃতিৰ প্ৰকৃতি আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ বুজাই দিয়া।

20. Discuss the characteristics of Indian Culture.

ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

21. What are the factors/ agencies that foster the unity of Indian culture ?

Explain.

ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ ঐক্যক লালন-পালন কৰা কাৰক/ সংস্থাৰূপে কি কি ব্যাখ্যা কৰা।

22. What is the literal meaning of the term “purusharthas” ? How does

“purusharthas” help an individual to make all round development ?

‘পুৰুষাৰ্থ’ শব্দটোৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ? ‘পুৰুষাৰ্থ’ ই এজন ব্যক্তিক সৰ্বাংগীন বিকাশত কেনেকৈ সহায় নকৰে ?

23. What is Varnashramadharma ? Does the Hindu Philosophy advocate the

execution of one’s dharma according to the Varna System ? Critically examine.

বৰ্ণাশ্ৰমধৰ্ম কি ? হিন্দু দৰ্শনে বৰ্ণ ব্যৱস্থা অনুসৰি নিজৰ ধৰ্ম পালনৰ পোষকতা কৰেনে ? সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰক।

2024
Philosophy
PHLMAC104
Logic
Time: 3 Hours
Full Marks: 80

(The figure in the margin indicate full marks for the question)

Answer the following questions as directed

1x10=10

1. Is every compound statement truth-functional?(Write Yes or No)
2. What is the symbol to represent the conditional statement?
3. Give an example of valid argument.
4. What is the ideal of Logic?
5. Write the rule of De, Morgan .
6. Mention one distinction between simple and compound statements.
7. What is a propositional function?
8. What is finite set?
9. Can an empty set be the member of another set?
10. What is the symbolic representation of "A is a subset of B"?

Write short notes on any five of the following:

6x5=30

11. Truth and Validity
12. Method of Deduction
13. Construct a formal proof of validity for each of the following arguments.
 - a) $Q \vee (R \cdot S)$
 $(Q \supset T) \cdot (T \supset S) / \therefore S$
 - b) $E \supset (F \bullet \sim G)$
 $(F \vee G) \supset H$
 $E / \therefore H$
14. Construct the formal proof of validity for each of the following arguments by using the rules of conditional proof.
 - a) $(E \vee F) \supset G$
 $H \supset (I \cdot J) / \therefore (E \supset G) \cdot (H \supset I)$
 - b) $A \supset B$
 $B \supset [(C \supset \sim \sim C) \supset D] / \therefore A \supset D$

15. Construct a formal proof of validity for each of the following arguments by using quantifiers and conditional proof whenever you wish

a) $(x) (Nx \supset Ox)$

$(x) (Px \supset Ox) \therefore (x) [(Nx \vee Px) \supset Ox]$

b) $(x) (Dx \supset Cx)$

$(\exists x) (Ax \cdot Dx) / \therefore (\exists x) (Ax \cdot Cx)$

16. Empty Set

17. Intersection of Set

Answer any four of the following questions

10x4=40

18. What is the nature of Argument? Distinguish between truth and validity with suitable examples

19. What is formal proof of validity? Explain the rule of inference

20. Explain the nature of quantification. Distinguish between Universal quantification and Existential quantification.

21. What are the two types of quantifiers? Construct a formal proof of validity of the following argument by using quantification rules

$(x) (Cx \supset Dx)$

$(x) (Ex \supset \sim Dx) / \therefore (x) (Ex \supset \sim Gx)$

22. Write the difference between singular and general propositions with suitable examples

23. Define set? Explain the different kinds of set with examples.

2024
PHLMAC101
Indian Epistemology
Marks : 80
Time: 3 hours

(The figures in the margin indicate full marks for the question)

Answer the following questions:

1×10=10

1. What is the *Nyaya* term for valid presentative knowledge?
বৈধ উপস্থাপনমূলক জ্ঞানৰ বাবে ন্যায়ৰ শব্দ কি ?
2. Who recognizes *paratahpramanya* and *paratha aparmanya*?
পৰতঃ প্রামাণ্য আৰু পৰতঃ অপ্ৰামাণ্যক কোনে স্বীকাৰ কৰে ?
3. Which school of Indian Philosophy holds that *nirvikalpapratyaksas* the only true perception?
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ কোনটো সম্প্ৰদায়ৰ মতে নিৰ্বিকল্প প্ৰত্যক্ষই একমাত্ৰ প্ৰত্যক্ষ ?
4. What do you understand by *paksadharmata*?
পক্ষধৰ্মত বুলিলে কি বুজা ?
5. What is *samavyapti*?
সমব্যাপ্তি কি ?
6. Which school of Indian Philosophy rejects inference as a valid source of knowledge?
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ কোনটো সম্প্ৰদায়ে অনুমানক বৈধ জ্ঞানৰ উৎস হিচাপে স্বীকাৰ নকৰে ?
7. Define *Upamana*.
উপমানৰ সংজ্ঞা দিয়া।
8. What do you understand by *Citta-Vrtti*?
চিত্ত-বৃত্তিৰ বুলিলে কি বুজা ?
9. Who advocated *anyathakhyati* or *viparitakhyat*?
অন্যথাখ্যাতি বা বিপৰীতখ্যাতিৰ কোনে পোষকতা কৰে ?
10. What is the meaning of *khyativada*?
খ্যাতিবাদৰ অৰ্থ কি ?

Write short notes of the following: (Any Five)

6×5=30

তলত দিয়া যিকোনো পাঁচটাৰ চমু টোকা লিখা

11. Distinguish between *prama* and *aprama*
প্ৰমা আৰু অপ্ৰমাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য
12. Nature of *Purvabat* and *Sesvatanumana*.
পূৰ্বৰং আৰু শেষৰং অনুমানৰ প্ৰকৃতি।
13. Nature of *Sabda* as a *Pramana*.
প্ৰমান হিচাপে শব্দৰ প্ৰকৃতি

14. *Anupalabdhi*

অনুপোলব্ধি

15. *Arthapatti*.

অর্থপত্তি

16. *Atmakhyati*

আত্মখ্যাতি

17. *Nyaya* theory of error.

ন্যায়ৰ ভ্ৰান্তিৰ তত্ত্ব

Answer the following questions: (Any Four)

10×4=40

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া:

18. Explain the Nyaya view of Pramanyavada.

ন্যায়দৰ্শনৰ প্ৰমান্যবাদ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

19. What is *Vyapti*? How is *Vyapti* established? Discuss the *Nyaya* view of *Vyapti*.

ব্যাপ্তি কি? ব্যাপ্তি কেনেকৈ প্ৰতিষ্ঠা হয়? ন্যায় দৰ্শনৰ ব্যাপ্তিৰ ধাৰণা আলোচনা কৰা।

20. What is perception? What are the various kinds of extraordinary perception? Discuss with examples.

প্ৰত্যক্ষ কি? অলৌকিক প্ৰত্যক্ষৰ বিভিন্ন ভাগ সমূহ কি কি? উদাহৰণৰ সৈতে আলোচনা কৰা।

21. Critically explain the problem of meaning with special reference to *Kumarila Bhatta* and *Prabhakara Mishra*.

কুমাৰীলভট্ট আৰু প্ৰভাকৰ মিশ্ৰৰ বিশেষ উল্লেখ কৰি অৰ্থৰ সমস্যাটো সমালোচনাত্মকভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

22. What is error according to Indian Philosophy? Explain *Prabhakara*'s theory of error

ভাৰতীয় দৰ্শন মতে ভ্ৰান্তি কি? প্ৰভাকৰৰ ভ্ৰান্তিৰ তত্ত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

23. Write a note on *Carvaka* Epistemology.

চাৰ্বাক দৰ্শনৰ জ্ঞানবিদ্যা সম্পৰ্কে এটা টোকা লিখা।

2024

Philosophy
PHLMAVA 105
Environmental Ethics

Fill Marks: 40

Time: 3 Hours

(The figure in the margin indicate full marks for the question)

Answer the Following questions:**1x6=6**

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা

1. Where the word 'Environment' is derived?
'Environment' শব্দটো ক'ৰ পৰা আহিছে?
2. Mention one supporter of Anthropocentrism.
মানৱকেন্দ্ৰিকতাবাদৰ এজন সমৰ্থকৰ কথা উল্লেখ কৰা।
3. Mention one supporter of non-Anthropocentrism.
অমানৱকেন্দ্ৰিকতাবাদৰ এজন সমৰ্থকৰ কথা উল্লেখ কৰা।
4. Who is the author of Land Ethics?
Land Ethics গ্ৰন্থৰ লেখক কোন?
5. Mention one book written by Peter Singer.
Peter Singer এ লিখা এখন কিতাপৰ কথা উল্লেখ কৰা।
6. Mention one book written by Tom Regan.
Tom Regan এ লিখা এখন কিতাপৰ কথা উল্লেখ কৰা।

Write short note on any four of the following**6x4=24**

তলৰ যিকোনো চাৰিটা বিষয়ৰ চমুটোকা লিখা

7. **Eco-centrism.**
পৰিৱেশ কেন্দ্ৰীভূতকৰণ।
8. **Moral status**
নৈতিক মৰ্যাদা
9. **Peter Singer on Animal Rights.**
পশুৰ অধিকাৰৰ ওপৰত পিটাৰ চিংগাৰৰ মতামত।
10. **Non-anthropocentrism**
অমানৱকেন্দ্ৰিকতাবাদ
11. **Environmental Justice**
পৰিৱেশ ন্যায্য
12. **Environmental Pollution.**
পৰিৱেশ প্ৰদূষণ।

Answer the Followings (Any One)

10x1= 10

তলৰ যিকোনো এটাৰ উত্তৰ লিখা

13. Define Anthropocentrism. Discuss how man is responsible for causing harm to nature ?

মানৱকেন্দ্ৰিকতাবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া। প্ৰকৃতিৰ ক্ষতি কৰাৰ বাবে মানুহ কেনেকৈ দায়ী সেই বিষয়ে আলোচনা কৰা ?

14. Write an essay on the historical development of Animal rights.

Animal rights ৰ ঐতিহাসিক বিকাশৰ ওপৰত ৰচনা লিখা।
